

Käyttöturvallisuustiedote

Tekijänoikeuden haltija vuonna 2017, 3M Company Kaikki oikeudet pidätetään. Tämän tiedon kopioiminen ja/tai lataaminen on sallittua ainoastaan 3M tuotteiden käyttämistä varten, mikäli (1) tiedot on kopioitu kokonaisuudessaan ja muuttumattomina, ellei 3M, ole antanut etukäteistä kirjallista suostumustaan muuhun, ja (2) kopiota tai alkuperäistä tietoa ei myydä edelleen tai muutoin levitetä ansiotarkoituksessa.

Tiedotenumero:	23-3576-8	Versio:	2.00
Tarkistettu:	01/02/2017	Edellinen päiväys:	05/02/2014
Kuljetustietojen versio: 1.00 (05/02/2014)			

Käyttöturvallisuustiedote on laadittu REACH-asetuksen (EY) N:o 1907/2006 liitteen II mukaisesti.

AINEEN/VALMISTEEN JA YHTIÖN/YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT (Kit)

1.1 Tuotetunniste

36843 3M ESPE EXPRESS 2 PUTTY SOFT REFILL (BASE & CATALYST)

Tuotekoodi

70-2011-3032-8

7000054994

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Tunnistetut käytöt

Hammashoitotuote.

Käyttörajoitukset

Vain hammashuollon ammattikäyttö.

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Yritys:	Suomen 3M Oy, PL 600 (Keilaranta 6), 02151 Espoo, Y-tunnus: 0200814-5
Puhelin/Fax:	Puhelin: (09) 525 21, Telefax: (09) 512 2944
Sähköposti:	www.3M.fi/yhteydenotto
Kotisivu:	www.3M.fi

1.4 Hätäpuhelinnumero

MYRKYTYSTIETOKESKUS: (09) 471 977 (suora), (09) 4711 (vaihde)

Tämä tuote on moniosainen tuote (Kit). Jokaiselle osalle on laadittu oma käyttöturvallisuustiedote. Huom! Säilytä osien käyttöturvallisuustiedotteet yhdessä, älä erota niitä toisistaan. Tähän tuotteeseen liittyvät seuraavat käyttöturvallisuustiedotteet:

22-6752-4, 22-6750-8

KULJETUSTIEDOT (Kit)

70-2011-3032-8

Ei ole VAK/ADR/RID:n alainen kuljetus

VAROITUSETIKETIN TIEDOT (Kit)

2.1 Aineen tai seoksen luokitus

CLP-asetus (EY) 1272/2008

Tämä tuote on vaatimukset täyttävä (CE) terveydenhuollon laite tai tarvike direktiivin 93/42/ETY(MDD) mukaisesti. CLP-asetusta (EY) 1272/2008 ei sovelleta asetuksen artiklassa 1(5) mainittuihin lääkinällisiin laitteisiin, jotka ovat invasiivisia tai joita käytetään suorassa kosketuksessa ihmiskehon kanssa. Vaikka ei sovelleta, ohessa CLP-asetuksen mukaiset luokitus- ja merkintätiedot, mikäli ne ovat luokituskriteerien perusteella määritettävissä.

Luokitus:

Ei vaaraluokitusta - tämä aine tai seos ei täytä CLP-asetuksen (EY) 1272/2008 luokituskriteerejä.

2.2 Merkinnät

CLP-asetus (EY) 1272/2008

Ei sovelleta.

Täydentävät tiedot merkinnöissä

Täydentävät vaaralausekkeet

EUH210

Käyttöturvallisuustiedote toimitetaan pyynnöstä.

Lisäykset, poistot ja muutokset edelliseen versioon:

Kit: Component document group number(s) tieto muutettu.

Kohta 01: SAP-tuotekoodi; tieto lisätty.

Kohta 1: Käyttörajoitukset - sisältö; tieto lisätty.

Kohta 2.2: Varoitusmerkki (piktogrammi); tieto poistettu.

Kohta 2.2: CLP-luokitus; tieto lisätty.

Kohta 02: Etiketitiedot (CLP - MDD); tieto lisätty.

Kohta 2.2.: CLP-vaaralausekkeet - täydentävät lausekkeet; tieto lisätty.

Kohta 15: Varoitusmerkin tiedot tieto poistettu.

Käyttöturvallisuustiedote

Tekijänoikeuden haltija vuonna 2017, 3M Company Kaikki oikeudet pidätetään. Tämän tiedon kopioiminen ja/tai lataaminen on sallittua ainoastaan 3M tuotteiden käyttämistä varten, mikäli (1) tiedot on kopioitu kokonaisuudessaan ja muuttumattomina, ellei 3M, ole antanut etukäteistä kirjallista suostumustaan muuhun, ja (2) kopiota tai alkuperäistä tietoa ei myydä edelleen tai muutoin levitetä ansiotarkoituksessa.

Tiedotenumero:	22-6750-8	Versio:	1.03
Tarkistettu:	01/02/2017	Edellinen päiväys:	17/12/2015
Kuljetustietojen versio: 1.00 (05/02/2014)			

Käyttöturvallisuustiedote on laadittu REACH-asetuksen (EY) N:o 1907/2006 liitteen II mukaisesti.

KOHTA 1. AINEEN/SEOKSEN JA YHTIÖN/YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

1.1 Tuotetunniste

3M ESPE EXPRESS 2 PUTTY SOFT CATALYST

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Tunnistetut käytöt

Hammashoitotuote.
Jäljennösaine.

Käyttörajoitukset

Vain hammashuollon ammattikäyttö.

Käyttökohde: Terveystieteiden ammattikäyttö.

Toimialaluokitus (TOL): 862.

Käyttötarkoituskoodi (KT): 41.

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Yritys:	Suomen 3M Oy, PL 600 (Keilaranta 6), 02151 Espoo, Y-tunnus: 0200814-5
Puhelin/Fax:	Puhelin: (09) 525 21, Telefax: (09) 512 2944
Sähköposti:	www.3M.fi/yhteydenotto
Kotisivu:	www.3M.fi

1.4 Hätäpuhelinnumero

MYRKYTYSTIETOKESKUS: (09) 471 977 (suora), (09) 4711 (vaihe)

KOHTA 2. VAARAN YKSILÖINTI

2.1 Aineen tai seoksen luokitus

CLP-asetus (EY) 1272/2008

Tämä tuote on vaatimukset täyttävä (CE) terveydenhuollon laite tai tarvike direktiivin 93/42/ETY(MDD) mukaisesti. CLP-asetusta (EY) 1272/2008 ei sovelleta asetuksen artiklassa 1(5) mainittuihin lääkinnällisiin laitteisiin, jotka ovat invasiivisia tai joita käytetään suorassa kosketuksessa ihmiskehon kanssa. Vaikka ei sovelleta, ohessa CLP-asetuksen mukaiset luokitus- ja merkintätiedot, mikäli ne ovat luokituskriteerien perusteella määritettävissä.

Luokitus:

3M ESPE EXPRESS 2 PUTTY SOFT CATALYST

Ei vaaraluokitusta - tämä aine tai seos ei täytä CLP-asetuksen (EY) 1272/2008 luokituskriteerejä.

2.2 Merkinnät

CLP-asetus (EY) 1272/2008

Ei sovelleta.

Täydentävät tiedot merkinnöissä

Täydentävät vaaralausekkeet

EUH210

Käyttöturvallisuustiedote toimitetaan pyynnöstä.

Lisätietoja

Vaaralauseketta H304 ei edellytetä johtuen seoksen viskositeetista.

CLP-luokitusta STOT RE 1 (Silikoosi) ei sovelleta. Tuotteen fysikaalisesta olomuodosta (pasta) johtuen, altistumista hengitysteitse ei ole odotettavissa.

2.3 Muut vaarat

Tämä käyttöturvallisuustiedote sisältää tietoa tuotteen mahdollisista terveys- ja ympäristöriskeistä sekä turvallisesta käytöstä.

KOHTA 3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

Aineosa	CAS-nro	EY-nro	p-%	Luokitus
Alumiinitrihydraatti	21645-51-2	244-492-7	35 - 40	Aineella ei ole vaaraluokitusta.
Kristobaliitti	14464-46-1	238-455-4	30 - 35	STOT RE 1, H372 (Itseluokiteltu)
Vinyylipäätteisiä siloksaaneja ja silikoneja	68083-19-2		25 - 30	Aineella ei ole vaaraluokitusta.
Mineraaliöljy	8042-47-5	232-455-8	5 - 10	Asp. Tox. 1, H304 (Itseluokiteltu)
Amorfinen piidioksidi, synteettinen, kiteetön	112945-52-5		< 5	Aineella ei ole vaaraluokitusta.
Kvartsi	14808-60-7	238-878-4	< 5	STOT RE 1, H372 (Itseluokiteltu)

H-lausekkeet aukikirjoitettuina ovat kohdassa 16.

Aineosien työhygieeniset raja-arvot ovat kohdassa 8 ja aineosien PBT- tai vPvB-arvioinnit ovat kohdassa 12.

KOHTA 4. ENSIAPUTOIMENPITEET

4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Hengitys

Siirrä altistunut raittiiseen ilmaan. Jos ilmenee pahoinvointia, hakeudu lääkäriin.

Ihokosketus

Pese kosketuskohta saippualla ja vedellä. Jos oireita ilmenee, hakeudu lääkäriin.

Silmäkosketus

Huuhto runsaalla vedellä. Poista piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista. Jos oireita ilmenee, hakeudu lääkäriin.

Nieleminen

Huuhto suu. Jos ilmenee pahoinvointia, hakeudu lääkäriin.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Katso kohdan 11.1 tiedot myrkyllisistä vaikutuksista.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Ei sovelleta.

KOHTA 5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET

5.1 Sammutusaineet

Tulipalon sattuessa: Käytä palon sammuttamiseen tavanomaiselle palavalle materiaalille sopivaa sammutusainetta, kuten vettä tai vaahtoa.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Ei sovelleta.

Vaaralliset hajoamistuotteet

Aine

Hiilimonoksidi (CO).

Hiilidioksidi (CO₂).

Ärsyttävät höyryt ja kaasut.

Olosuhteet

Palaminen.

Palaminen.

Palaminen.

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Erityisiä toimenpiteitä ei edellytetä.

KOHTA 6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Alue tuuletettava. Huomioi muiden kohtien varoitusohjeet.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat toimet

Vältettävä päästämistä ympäristöön.

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Kootaan päästö talteen mahdollisimman tarkasti. Kootaan jäännös UN-tyyppihyväksytyyn pakkaukseen kuljetusta varten. Puhdistetaan jäännös. Hävitetään talteen kerätty materiaali ohjeiden mukaisesti mahdollisimman pian.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Katso lisätietoja kohdista 8 ja 13.

KOHTA 7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Vältä pitkäaikaista tai toistuvaa ihokosketusta. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty kemikaalia käytettäessä. Peseydy huolellisesti käytön jälkeen. Vältä kosketusta hapettavien aineiden (esim. kloori, kromihappo jne.).

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Suojattava lämmöltä. Säilytettävä erillään hapoista. Säilytettävä erillään vahvoista emäksistä. Säilytettävä erillään hapettavista aineista. Säilytettävä erillään amiineista.

7.3 Erityinen loppukäyttö

Lue kohdan 7.1 (Käsittely) ja 7.2 (Varastointi) suositukset. Lue kohdan 8 (altistumisen ehkäiseminen & henkilönsuojaimet) suositukset.

KOHTA 8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

8.1 Valvontaa koskevat muuttujat

Altistumisen raja-arvot

Kohdassa 3 ilmoitettut aineosat, joille on voimassa oleva työhygieeninen raja-arvo, on ilmoitettu alla olevassa taulukossa.

Aineosa	CAS-nro	Luettelo	Raja-arvo	Huomautus
Kristobaliitti	14464-46-1	HTP-arvot	HTP(8h):0.05 mg/m ³ (alveolijae)	
Kvartsi	14808-60-7	HTP-arvot	HTP(8h):0.05 mg/m ³ (alveolijae)	
Mineraliöljy, huuрут	8042-47-5	HTP-arvot	HTP(8h): 5 mg/m ³ (huurut)	

HTP-arvot : Haitallisiksi tunnetut pitoisuudet (HTP-arvot 2016).

HTP(8h): Keskipitoisuus 8 h:n altistusajalle.

HTP(15min): Keskipitoisuus 15 min:n altistusajalle.

Kattoarvo: Hetkellisen pitoisuuden HTP-arvo.

Biologiset viiteraja-arvot

Kohdassa 3 ilmoitetuille aineosille ei ole voimassa olevia biologisia viiteraja-arvoja.

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

8.2.1 Tekniset torjuntatoimenpiteet

Huolehdyttävä hyvästä ilmanvaihdesta.

8.2.2 Henkilönsuojaimet

Silmien- tai kasvojen suojaus

Riskinarviointiin ja mahdolliseen silmäkosketukseen perustuen valittava sopiva, soveltuvien EN-standardien mukaisesti hyväksytty, CE-merkitty silmien- tai kasvonsuojain. Suositeltava silmien- tai kasvonsuojain:

Sivusuojalliset suojalasit.

Ihon- tai käsiensuojaus

Ei edellytetä. Huom! Lue kohta 7.1 huolellisesti - sisältää tietoja liittyen ihon- tai käsiensuojaukseen.

Hengityksensuojaus

Hengityksensuojausta ei edellytetä.

KOHTA 9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Fysikaalinen olomuoto	Kiinteä.
Erityinen fysikaalinen olomuoto:	Pasta.
Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)	Valkoinen pasta. Hajuton.
Hajukynnys	Tietoa ei saatavilla.
pH	Ei sovelleta.
Kiehumispiste/kiehumisalue	Ei sovelleta.
Sulamispiste	Tietoa ei saatavilla.
Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	Ei luokitusta.
Räjähdysominaisuudet	Ei luokitusta.
Hapettavat ominaisuudet	Ei luokitusta.
Leimahduspiste	> 93 °C
Itsesyttymislämpötila	Tietoa ei saatavilla.

Alempi syttyvyys- tai räjähdysraja

Ylempi syttyvyys- tai räjähdysraja

Höyrynpaine

Suhteellinen tiheys

Vesiliukoisuus

Liukoisuus (muu kuin vesiliukoisuus)

Jakautumiskerroin (K o/w)

Haihtumisnopeus

Höyryntiheys

Hajoamislämpötila

Viskositeetti

Tiheys

Ei sovelleta.

Ei sovelleta.

Ei sovelleta.

 ≥ 1 [Ref.Std:Vesi=1]

-

Tietoa ei saatavilla.

Ei sovelleta.

Tietoa ei saatavilla.

Ei sovelleta.

Tietoa ei saatavilla.

Tietoa ei saatavilla.

1,4 - 1,6 g/cm³

9.2 Muut tiedot

Kohta 9.2 - Ei tietoja saatavilla.

KOHTA 10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1 Reaktiivisuus

Tämä aine/seos saattaa olla reaktiivinen tiettyjen aineiden kanssa tietyissä olosuhteissa - katso tämän kohdan muut otsakkeet.

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Stabiili.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Vaarallista polymerisaatiota ei ole odotettavissa.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Lämpö.

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

Amininit.

Vahvat hapot.

Vahvat emäkset.

Vahvat hapettimet.

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Aine

Ei tunneta.

Olosuhteet

Kohta 5.2. sisältää tietoa vaarallisista hajoamistuotteista palamisen aikana.

KOHTA 11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

Kohdassa 11 annettu tieto ei ole välttämättä kaikilta osin yhdenmukainen kohdan 2 aineen/seoksen luokituksen ja/tai kohdan 3 aineosien luokitustietojen kanssa, mikäli toimivaltainen viranomainen on luokitellut aineosan/aineosia (sitova luokitus). Lisäksi kohdassa 11 ilmoitetut lausekkeet ja tiedot perustuvat UN GHS-luokittelusääntöihin ja/tai 3M:n tekemiin riskinarviointeihin.

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Altistumisen vaikutukset

3M ESPE EXPRESS 2 PUTTY SOFT CATALYST

Testauksen ja/tai aineosatietojen perusteella tämä aine/seos voi aiheuttaa seuraavia terveysvaikutuksia:

Hengitys

Ei ole odotettavissa terveysvaikutuksia.

Ihokosketus

Merkittävää ihoärsytystä ei ole odotettavissa.

Silmäkosketus

Merkittävää silmä-ärsytystä ei ole odotettavissa.

Nieleminen

Ruoansulatuselimistön ärsytys: Oireita voivat olla alavatsakivut, vatsanväänteet, pahoinvointi, oksentelu ja ripuli.

Muut terveysvaikutukset:**Syöpävaarallisuus:**

Altistumista, aiheuttaen seuraavia terveysvaikutuksia, ei ole odotettavissa, kun tuotetta käytetään ohjeiden mukaisesti:

Sisältää mahdollisesti syöpävaarallista aineosaa/aineosia.

Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

Kohdassa 3 ilmoitettua aineosaa/aineosia ei ole mainittu alla olevassa taulukossa, jos tietoa ei ole saatavilla tai tieto on riittämätön luokitusta varten.

Välitön myrkyllisyys

Aine	Altistustie	Laji	Arvo
TUOTE	Nieleminen		Tietoa ei saatavilla; ATE (lask.) >5 000 mg/kg
Alumiinitrihydraatti	Ihon kautta		LD50 Arvio > 5 000 mg/kg
Alumiinitrihydraatti	Nieleminen	Rotta	LD50 > 5 000 mg/kg
Kristobaliitti	Ihon kautta		LD50 Arvio > 5 000 mg/kg
Kristobaliitti	Nieleminen		LD50 Arvio > 5 000 mg/kg
Vinyylipäätteisiä siloksaaneja ja silikoneja	Ihon kautta	Kani	LD50 > 15 440 mg/kg
Vinyylipäätteisiä siloksaaneja ja silikoneja	Nieleminen	Rotta	LD50 > 15 440 mg/kg
Mineraaliöljy	Ihon kautta	Kani	LD50 > 2 000 mg/kg
Mineraaliöljy	Nieleminen	Rotta	LD50 > 5 000 mg/kg
Kvartsi	Ihon kautta		LD50 Arvio > 5 000 mg/kg
Kvartsi	Nieleminen		LD50 Arvio > 5 000 mg/kg
Amorfinen piidioksidi, synteettinen, kiteetön	Ihon kautta	Kani	LD50 > 5 000 mg/kg
Amorfinen piidioksidi, synteettinen, kiteetön	Hengitysteitse (pöly/utu) (4 h)	Rotta	LC50 > 0,691 mg/l
Amorfinen piidioksidi, synteettinen, kiteetön	Nieleminen	Rotta	LD50 > 5 110 mg/kg

ATE=Välittömän myrkyllisyyden estimaatti.

Ihosityövyttävyyksihoärsytys

Aine	Laji	Arvo
Alumiinitrihydraatti	Kani	Ei merkittävää ärsytystä.
Kristobaliitti	Arv.	Ei merkittävää ärsytystä.
Vinyylipäätteisiä siloksaaneja ja silikoneja	Kani	Ei merkittävää ärsytystä.
Mineraaliöljy	Kani	Ei merkittävää ärsytystä.
Kvartsi	Arv.	Ei merkittävää ärsytystä.
Amorfinen piidioksidi, synteettinen, kiteetön	Kani	Ei merkittävää ärsytystä.

Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys

Aine	Laji	Arvo
------	------	------

3M ESPE EXPRESS 2 PUTTY SOFT CATALYST

Alumiinitrihydraatti	Kani	Ei merkittävää ärsytystä.
Vinyylipäätteisiä siloksaaneja ja silikoneja	Kani	Lievästi ärsyttävä.
Mineraaliöljy	Kani	Lievästi ärsyttävä.
Amorfinen piidioksidi, synteettinen, kiteetön	Kani	Ei merkittävää ärsytystä.

Ihon herkistyminen

Aine	Laji	Arvo
Alumiinitrihydraatti	Marsu	Ei ole herkistävä.
Mineraaliöljy	Marsu	Ei ole herkistävä.
Amorfinen piidioksidi, synteettinen, kiteetön	Ihminen/ eläin	Ei ole herkistävä.

Hengitysteiden herkistyminen

Kohdassa 3 ilmoitettua aineosaa ei ole mainittu tässä kohdassa, jos tietoa ei ole saatavilla tai tieto on riittämätön luokitusta varten.

Sukusolujen perimää vaurioittavat vaikutukset

Aine	Altistustie	Arvo
Kristobaliitti	In vitro	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.
Kristobaliitti	In vivo	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.
Mineraaliöljy	In vitro	Ei ole mutageeni.
Kvartsi	In vitro	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.
Kvartsi	In vivo	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.
Amorfinen piidioksidi, synteettinen, kiteetön	In vitro	Ei ole mutageeni.

Syöpävaarallisuus

Aine	Altistustie	Laji	Arvo
Alumiinitrihydraatti	Ei määritetty.	Useita eläinlajeja	Ei ole karsinogeeni.
Kristobaliitti	Hengitys	Ihminen /eläin	Syöpää aiheuttava.
Mineraaliöljy	Ihon kautta	Hiiri	Ei ole karsinogeeni.
Mineraaliöljy	Hengitys	Useita eläinlajeja	Ei ole karsinogeeni.
Kvartsi	Hengitys	Ihminen /eläin	Syöpää aiheuttava.
Amorfinen piidioksidi, synteettinen, kiteetön	Ei määritetty.	Hiiri	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.

Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset**Lisääntymiselle ja/tai kehitykselle vaaralliset vaikutukset**

Aine	Altistustie	Arvo	Laji	Tulos	Altistusaika
Alumiinitrihydraatti	Nieleminen	Ei ole lisääntymiselle vaarallinen.	Rotta	NOAEL: 768 mg/kg/day	Elinten kehitysvaihe
Mineraaliöljy	Nieleminen	Ei ole lisääntymiselle vaarallinen (naaras).	Rotta	NOAEL: 4 350 mg/kg/day	13 vko
Mineraaliöljy	Nieleminen	Ei ole lisääntymiselle vaarallinen (uros).	Rotta	NOAEL: 4 350 mg/kg/day	13 vko

3M ESPE EXPRESS 2 PUTTY SOFT CATALYST

Mineraaliöljy	Nieleminen	Ei ole lisääntymiselle vaarallinen.	Rotta	NOAEL: 4 350 mg/kg/day	tiineysaika
Amorfinen piidioksidi, synteettinen, kiteetön	Nieleminen	Ei ole lisääntymiselle vaarallinen (naaras).	Rotta	NOAEL: 509 mg/kg/day	1 Sukupolvi
Amorfinen piidioksidi, synteettinen, kiteetön	Nieleminen	Ei ole lisääntymiselle vaarallinen (uros).	Rotta	NOAEL: 497 mg/kg/day	1 Sukupolvi
Amorfinen piidioksidi, synteettinen, kiteetön	Nieleminen	Ei ole lisääntymiselle vaarallinen.	Rotta	NOAEL: 1 350 mg/kg/day	Elinten kehitysvaihe

Kohde-elimet**Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen**

Kohdassa 3 ilmoitettua aineosaa ei ole mainittu tässä kohdassa, jos tietoa ei ole saatavilla tai tieto on riittämätön luokitusta varten.

Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen

Aine	Altistustie	Kohde-elimet	Arvo	Laji	Tulos	Altistusaika
Kristobaliitti	Hengitys	Silikoosi	Vahingoittaa elimiä pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa.	Ihminen	NOAEL: Tietoja ei saatavilla.	Ammatillinen altistuminen
Mineraaliöljy	Nieleminen	Verenkiertojärjestelmä	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.	Rotta	NOAEL: 1 381 mg/kg/day	90 pv
Mineraaliöljy	Nieleminen	Maksa Immuunijärjestelmä	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.	Rotta	NOAEL: 1 336 mg/kg/day	90 pv
Kvartsi	Hengitys	Silikoosi	Vahingoittaa elimiä pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa.	Ihminen	NOAEL: Tietoja ei saatavilla.	Ammatillinen altistuminen
Amorfinen piidioksidi, synteettinen, kiteetön	Hengitys	Hengityselimet Silikoosi	Kaikki tiedot negatiivisia.	Ihminen	NOAEL: Tietoja ei saatavilla.	Ammatillinen altistuminen

Aspiraatiovaara

Aine	Arvo
Mineraaliöljy	Aspiraatiovaara.

Lisätietoja seoksen/aineosien myrkyllisyydestä saatavilla pyynnöstä valmistajalta/toimittajalta.

KOHTA 12. TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

Kohdassa 12 annettu tieto ei ole välttämättä kaikilta osin yhdenmukainen kohdan 2 aineen/seoksen luokituksen ja/tai kohdan 3 aineosien luokitustietojen kanssa, mikäli toimivaltainen viranomainen on luokitellut aineosan/aineosia (sitova luokitus). Lisäksi kohdassa 12 ilmoitetut lausekkeet ja tiedot perustuvat UN GHS-luokittelusääntöihin ja/tai 3M:n tekemiin riskinarviointeihin.

12.1 Myrkyllisyys

Testaustietoja seoksesta ei ole saatavilla.

Aineosa	CAS-nro	Eliölaji	Tyyppi	Altistuminen	Testi	Tulos
Alumiinitrihydr aatti	21645-51-2	Water flea	Laboratorio	48 h	EC50	>100 mg/l
Alumiinitrihydr aatti	21645-51-2	Green Algae	Laboratorio	72 h	EC50	>100 mg/l
Alumiinitrihydr aatti	21645-51-2	Kala	Laboratorio	96 h	LC50	>100 mg/l

3M ESPE EXPRESS 2 PUTTY SOFT CATALYST

Amorfinen piidioksidi, synteettinen, kiteetön	112945-52-5	Zebra Fish	Analoginen yhdiste	96 h	LC50	5 000 mg/l
Amorfinen piidioksidi, synteettinen, kiteetön	112945-52-5	Green algae	Analoginen yhdiste	72 h	EC50	440 mg/l
Amorfinen piidioksidi, synteettinen, kiteetön	112945-52-5	Water flea	Analoginen yhdiste	48 h	EC50	7 600 mg/l
Mineraaliöljy	8042-47-5	Bluegill	Kokeellinen	96 h	LL 50%	>100 mg/l
Mineraaliöljy	8042-47-5	Water flea	Kokeellinen	21 pv	NOEC	>100 mg/l
Kristobaliitti	14464-46-1		Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.			
Kvartsi	14808-60-7		Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.			
Vinyylipäätteisiä siloksaaneja ja silikoneja	68083-19-2		Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.			

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Aineosa	CAS-nro	Tyyppi	Kesto	Koetyyppi	Tulos	Menetelmä
Vinyylipäätteisiä siloksaaneja ja silikoneja	68083-19-2	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Amorfinen piidioksidi, synteettinen, kiteetön	112945-52-5	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Mineraaliöljy	8042-47-5	Kokeellinen Hajoavuus	28 pv	CO2-evoluutio	0 p-%	OECD 301B
Alumiinitrihydratti	21645-51-2	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Kristobaliitti	14464-46-1	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.

3M ESPE EXPRESS 2 PUTTY SOFT CATALYST

Kvartsi	14808-60-7	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
---------	------------	---	-------------	-------------	-------------	-------------

12.3 Biokertyvyys

Aineosa	CAS-nro	Tyyppi	Kesto	Koetyyppi	Tulos	Menetelmä
Vinyylipäätteisiä siloksaaneja ja silikoneja	68083-19-2	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Kristobaliitti	14464-46-1	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Amorfinen piidioksidi, synteettinen, kiteetön	112945-52-5	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Alumiinitrihydraatti	21645-51-2	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Kvartsi	14808-60-7	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Mineraaliöljy	8042-47-5	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Yhteys valmistajaan/toimittajaan lisätietoja varten.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Tietoa ei saatavilla.

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Tietoa ei saatavilla.

KOHTA 13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT**13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät**

Hävitä sisältö/pakkaus soveltuvien kunnallisten/kansallisten/kansainvälisten säädösten mukaisesti.

3M ESPE EXPRESS 2 PUTTY SOFT CATALYST

Poltto jätteiden/vaarallisen jätteen käsittelyluvan saaneessa laitoksessa. Polttokelpoisuus selvitettävä ennen hävitystä. Vaihtoehtoinen hävitystapa: Hyväksytty (teollisuus)kaatopaikka. Kaatopaikkakelpoisuus selvitettävä ennen hävitystä.

Jäteluettelo (86/2015) sisältää soveltuvat jätenimikkeet (EWC-koodit). Jätteet luokitellaan ensisijaisesti jätteen synnyn toimialan mukaisesti. *-merkityt nimikkeet käsiteltävä vaarallisena jätteenä. Varmista oikea jäteluokitus ennen tuotteen/pakkauksen hävitystä. Tarvittaessa yhteys toimivaltaiseen jätehuoltoviranomaiseen. Suomen 3M Oy on Suomen Pakkauskiekkä RINKI Oy:n jäsen. Lisätietoja pakkausten hyötykäytöstä ja tuottajayhteisöistä löytyy osoitteesta www.rinkiin.fi.

EY-jätenimike (tuote):

180107 Muut kuin nimikkeessä 18 01 06 mainitut kemikaalit.

KOHTA 14. KULJETUSTIEDOT

VAK/ADR/IMDG/IATA: Ei rajoitettu eri kuljetusmuodoissa.

KOHTA 15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

15.1. Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

Syöpävaarallisuus

<u>Aineosa</u>	<u>CAS-nro</u>	<u>Luokitus</u>	<u>Säädös</u>
Kristobaliitti	14464-46-1	Luokka 1: Syöpää aiheuttava.	Kansainvälinen syöpätutkimuslaitos (IARC)
Kvartsi	14808-60-7	Luokka 1: Syöpää aiheuttava.	Kansainvälinen syöpätutkimuslaitos (IARC)

Aineluettelot

Yhteys valmistajaan/toimittajaan lisätietoja varten. CEPA.

15.2. Kemikaaliturvallisuusarviointi

Ei sovelleta.

KOHTA 16. MUUT TIEDOT

Luettelo H-lausekkeista

H304	Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin.
H372	Vahingoittaa elimiä pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa.

Lisäykset, poistot ja muutokset edelliseen versioon:

Lisätietoja (CLP); tieto lisätty.

Kohta 2.2.: CLP-vaaralausekkeet - täydentävät lausekkeet; tieto lisätty.

Kohta 3: Koostumus ja tiedot aineosista; tieto muutettu.

Kohta 03: Lisäys H-lausekkeisiin; tieto muutettu.

Kohta 08: HTP-arvot; tieto muutettu.

Kohta 08: Henkilönsuojaimet - Iho/kädet; tieto muutettu.

Kohta 09: Ei tietoja saatavilla; tieto lisätty.

Kohta 12: Myrkyllisyys vesiliöille (aineosat); tieto muutettu.

Kohta 12: Pysyvyys ja hajoavuus; tieto muutettu.

Kohta 12: Biokertyvyys; tieto muutettu.

Kohta 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat - EY-jätenimike; tieto muutettu.

Kohta 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot; tieto lisätty.

Käyttöturvallisuustiedotteen tiedot perustuvat kokemukseemme ja ovat oikeita parhaan tietämyksemme mukaan julkaisupäivänään. Emme ole vastuussa mistään taloudellisesta vahingosta tai esine- tai henkilövahingosta, joka saattaa aiheutua sen käyttämisestä (ellei laissa toisin säädetä). Tiedot eivät välttämättä sovellu muuhun kuin käyttöturvallisuustiedotteessa tarkoitettuun tuotteen käyttöön tai tilanteisiin, joissa tuotetta käytetään yhdessä muiden materiaalien kanssa. Näistä syistä on tärkeää, että asiakas selvittää itse testaamalla, soveltuuko tuote aiottuun käyttötarkoitukseen.

Käyttöturvallisuustiedotteet ovat saatavilla osoitteessa www.3M.fi

Käyttöturvallisuustiedote

Tekijänoikeuden haltija vuonna 2017, 3M Company Kaikki oikeudet pidätetään. Tämän tiedon kopioiminen ja/tai lataaminen on sallittua ainoastaan 3M tuotteiden käyttämistä varten, mikäli (1) tiedot on kopioitu kokonaisuudessaan ja muuttumattomina, ellei 3M, ole antanut etukäteistä kirjallista suostumustaan muuhun, ja (2) kopiota tai alkuperäistä tietoa ei myydä edelleen tai muutoin levitetä ansiotarkoituksessa.

Tiedotenumero:	22-6752-4	Versio:	2.01
Tarkistettu:	01/02/2017	Edellinen päiväys:	22/11/2016
Kuljetustietojen versio: 1.00 (05/02/2014)			

Käyttöturvallisuustiedote on laadittu REACH-asetuksen (EY) N:o 1907/2006 liitteen II mukaisesti.

KOHTA 1. AINEEN/SEOKSEN JA YHTIÖN/YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

1.1 Tuotetunniste

3M ESPE EXPRESS 2 PUTTY SOFT BASE

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Tunnistetut käytöt

Hammashoitotuote.
Jäljennösaine.

Käyttörajoitukset

Vain hammashuollon ammattikäyttö.

Käyttökohde: Terveystieteiden ammattikäyttö.

Toimialaluokitus (TOL): 862.

Käyttötarkoituskoodi (KT): 41.

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Yritys:	Suomen 3M Oy, PL 600 (Keilaranta 6), 02151 Espoo, Y-tunnus: 0200814-5
Puhelin/Fax:	Puhelin: (09) 525 21, Telefax: (09) 512 2944
Sähköposti:	www.3M.fi/yhteydenotto
Kotisivu:	www.3M.fi

1.4 Hätäpuhelinnumero

MYRKYTYSTIETOKESKUS: (09) 471 977 (suora), (09) 4711 (vaihe)

KOHTA 2. VAARAN YKSILÖINTI

2.1 Aineen tai seoksen luokitus

CLP-asetus (EY) 1272/2008

Tämä tuote on vaatimukset täyttävä (CE) terveydenhuollon laite tai tarvike direktiivin 93/42/ETY(MDD) mukaisesti. CLP-asetusta (EY) 1272/2008 ei sovelleta asetuksen artiklassa 1(5) mainittuihin lääkinnällisiin laitteisiin, jotka ovat invasiivisia tai joita käytetään suorassa kosketuksessa ihmiskehon kanssa. Vaikka ei sovelleta, ohessa CLP-asetuksen mukaiset luokitus- ja merkintätiedot, mikäli ne ovat luokituskriteerien perusteella määritettävissä.

Luokitus:

3M ESPE EXPRESS 2 PUTTY SOFT BASE

Ei vaaraluokitusta - tämä aine tai seos ei täytä CLP-asetuksen (EY) 1272/2008 luokituskriteerejä.

2.2 Merkinnät**CLP-asetus (EY) 1272/2008**

Ei sovelleta.

Täydentävät tiedot merkinnöissä**Täydentävät vaaralausekkeet**

EUH210

Käyttöturvallisuustiedote toimitetaan pyynnöstä.

Lisätietoja

Vaaralauseketta H304 ei edellytetä johtuen seoksen viskositeetista.

CLP-luokitusta STOT RE 1 (Silikoosi) ei sovelleta. Tuotteen fysikaalisesta olomuodosta (pasta) johtuen, altistumista hengitysteitse ei ole odotettavissa.

2.3 Muut vaarat

Tämä käyttöturvallisuustiedote sisältää tietoa tuotteen mahdollisista terveys- ja ympäristöriskeistä sekä turvallisesta käytöstä.

KOHTA 3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

Aineosa	CAS-nro	EY-nro	p-%	Luokitus
Alumiinitrihydraatti	21645-51-2	244-492-7	35 - 40	Aineella ei ole vaaraluokitusta.
Kristobaliitti	14464-46-1	238-455-4	30 - 35	STOT RE 1, H372 (Itseluokiteltu)
Vinyylipäätteisiä siloksaaneja ja silikoneja	68083-19-2		20 - 25	Aineella ei ole vaaraluokitusta.
Mineraaliöljy	8042-47-5	232-455-8	5 - 10	Asp. Tox. 1, H304 (Itseluokiteltu)
Polydimetyylisiloksaani	68037-59-2		< 5	Aineella ei ole vaaraluokitusta.
Amorfinen piidioksidi, synteettinen, kiteetön	112945-52-5		< 5	Aineella ei ole vaaraluokitusta.
Kvartsi	14808-60-7	238-878-4	< 5	STOT RE 1, H372 (Itseluokiteltu)

H-lausekkeet aukikirjoitettuina ovat kohdassa 16.

Aineosien työhygieeniset raja-arvot ovat kohdassa 8 ja aineosien PBT- tai vPvB-arvioinnit ovat kohdassa 12.

KOHTA 4. ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus****Hengitys**

Siirrä altistunut raittiiseen ilmaan. Jos ilmenee pahoinvointia, hakeudu lääkäriin.

Ihokosketus

Pese kosketuskohta saippualla ja vedellä. Jos oireita ilmenee, hakeudu lääkäriin.

Silmäkosketus

Huuhto runsaalla vedellä. Poista piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista. Jos oireita ilmenee, hakeudu lääkäriin.

Nieleminen

Huuhdo suu. Jos ilmenee pahoinvointia, hakeudu lääkäriin.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Katso kohdan 11.1 tiedot myrkyllisistä vaikutuksista.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Ei sovelleta.

KOHTA 5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET

5.1 Sammutusaineet

Tulipalon sattuessa: Käytä palon sammuttamiseen tavanomaiselle palavalle materiaalille sopivaa sammutusainetta, kuten vettä tai vaahtoa.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Ei sovelleta.

Vaaralliset hajoamistuotteet

Aine

Hiilimonoksidi (CO).

Hiilidioksidi (CO₂).

Ärsyttävät höyryt ja kaasut.

Olosuhteet

Palaminen.

Palaminen.

Palaminen.

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Erityisiä toimenpiteitä ei edellytetä.

KOHTA 6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Alue tuuletettava. Huomioi muiden kohtien varoitusohjeet.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat toimet

Vältettävä päästämistä ympäristöön.

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Kootaan päästö talteen mahdollisimman tarkasti. Kootaan jäännös UN-tyyppihyväksytyyn pakkaukseen kuljetusta varten. Puhdistetaan jäännös. Säiliö suljettava tiiviisti. Hävitetään talteen kerätty materiaali ohjeiden mukaisesti mahdollisimman pian.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Katso lisätietoja kohdista 8 ja 13.

KOHTA 7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Vältä pitkäaikaista tai toistuvaa ihokosketusta. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty kemikaalia käytettäessä. Peseydy huolellisesti käytön jälkeen. Vältä kosketusta hapettavien aineiden (esim. kloori, kromihappo jne.).

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Suojattava lämmöltä. Säilytettävä erillään hapoista. Säilytettävä erillään vahvoista emäksistä. Säilytettävä erillään hapettavista aineista. Säilytettävä erillään amiineista.

7.3 Erityinen loppukäyttö

Lue kohdan 7.1 (Käsittely) ja 7.2 (Varastointi) suositukset. Lue kohdan 8 (altistumisen ehkäiseminen & henkilönsuojaimet)

suositukset.

KOHTA 8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

8.1 Valvontaa koskevat muuttujat

Altistumisen raja-arvot

Kohdassa 3 ilmoitettut aineosat, joille on voimassa oleva työhygieeninen raja-arvo, on ilmoitettu alla olevassa taulukossa.

Aineosa	CAS-nro	Luettelo	Raja-arvo	Huomautus
Kristobaliitti	14464-46-1	HTP-arvot	HTP(8h):0.05 mg/m ³ (alveolijae)	
Kvartsi	14808-60-7	HTP-arvot	HTP(8h):0.05 mg/m ³ (alveolijae)	
Mineraliöljy, huuрут	8042-47-5	HTP-arvot	HTP(8h): 5 mg/m ³ (huurut)	

HTP-arvot : Haitallisiksi tunnetut pitoisuudet (HTP-arvot 2016).

HTP(8h): Keskipitoisuus 8 h:n altistusajalle.

HTP(15min): Keskipitoisuus 15 min:n altistusajalle.

Kattoarvo: Hetkellisen pitoisuuden HTP-arvo.

Biologiset viiteraja-arvot

Kohdassa 3 ilmoitetuille aineosille ei ole voimassa olevia biologisia viiteraja-arvoja.

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

8.2.1 Tekniset torjuntatoimenpiteet

Huolehdyttävä hyvästä ilmanvaihdesta.

8.2.2 Henkilönsuojaimet

Silmien- tai kasvojsuojaus

Riskinarviointiin ja mahdolliseen silmäkosketukseen perustuen valittava sopiva, soveltuvien EN-standardien mukaisesti hyväksytty, CE-merkitty silmien- tai kasvonsuojain. Suositeltava silmien- tai kasvonsuojain:

Sivusuojalliset suojalasit.

Ihon- tai käsiensuojaus

Huom! Lue kohta 7.1 huolellisesti - sisältää tietoja liittyen ihon- tai käsiensuojaukseen.

Hengityksensuojaus

Ei edellytetä.

KOHTA 9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Fysikaalinen olomuoto	Kiinteä.
Erityinen fysikaalinen olomuoto:	Pasta.
Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)	Okranvärinen pasta. Hajuton.
Hajukynnys	Tietoa ei saatavilla.
pH	Ei sovelleta.
Kiehumispiste/kiehumisalue	Ei sovelleta.
Sulamispiste	Tietoa ei saatavilla.
Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	Ei luokitusta.
Räjähdysominaisuudet	Ei luokitusta.
Hapettavat ominaisuudet	Ei luokitusta.
Leimahduspiste	> 93 °C

Itsesyttymislämpötila	Tietoa ei saatavilla.
Alempi syttyvyys- tai räjähdysraja	Ei sovelleta.
Ylempi syttyvyys- tai räjähdysraja	Ei sovelleta.
Höyrynpaine	Ei sovelleta.
Suhteellinen tiheys	1,4 - 1,7 [Ref.Std:Vesi=1]
Vesiliukoisuus	-
Liukoisuus (muu kuin vesiliukoisuus)	Tietoa ei saatavilla.
Jakautumiskerroin (K o/w)	Ei sovelleta.
Haihtumisnopeus	Tietoa ei saatavilla.
Höyryntiheys	Ei sovelleta.
Hajoamislämpötila	Tietoa ei saatavilla.
Viskositeetti	Tietoa ei saatavilla.
Tiheys	1,4 - 1,7 g/cm ³

9.2 Muut tiedot

Haihtuvat aineosat	Tietoa ei saatavilla.
--------------------	-----------------------

KOHTA 10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS**10.1 Reaktiivisuus**

Normaaleissa käyttöolosuhteissa aine/seos/materiaali on stabiili (ei reaktiivinen).

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Stabiili.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Vaarallista polymerisaatiota ei ole odotettavissa.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Lämpö.

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

Amiinit.

Vahvat hapot.

Vahvat emäkset.

Vahvat hapettimet.

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet**Aine**

Ei tunneta.

Olosuhteet

Kohta 5.2. sisältää tietoa vaarallisista hajoamistuotteista palamisen aikana.

KOHTA 11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

Kohdassa 11 annettu tieto ei ole välttämättä kaikilta osin yhdenmukainen kohdan 2 aineen/seoksen luokituksen ja/tai kohdan 3 aineosien luokitustietojen kanssa, mikäli toimivaltainen viranomainen on luokitellut aineosan/aineosia (sitova luokitus). Lisäksi kohdassa 11 ilmoitetut lausekkeet ja tiedot perustuvat UN GHS-luokittelusääntöihin ja/tai 3M:n tekemiin riskinarviointeihin.

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista**Altistumisen vaikutukset**

Testauksen ja/tai aineosatietojen perusteella tämä aine/seos voi aiheuttaa seuraavia terveysvaikutuksia:

Hengitys

Ei tunnettuja terveysvaikutuksia.

Ihokosketus

Merkittävää ihoärsytystä ei ole odotettavissa.

Silmäkosketus

Merkittävää silmä-ärsytystä ei ole odotettavissa.

Nieleminen

Ruoansulatuselimistön ärsytys: Oireita voivat olla alavatsakivut, vatsanväänteet, pahoinvointi, oksentelu ja ripuli.

Muut terveysvaikutukset:

Syöpävaarallisuus:

Altistumista, aiheuttaen seuraavia terveysvaikutuksia, ei ole odotettavissa, kun tuotetta käytetään ohjeiden mukaisesti:

Sisältää mahdollisesti syöpävaarallista aineosaa/aineosia.

Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

Kohdassa 3 ilmoitettua aineosaa/aineosia ei ole mainittu alla olevassa taulukossa, jos tietoa ei ole saatavilla tai tieto on riittämätön luokitusta varten.

Välitön myrkyllisyys

Aine	Altistustie	Laji	Arvo
TUOTE	Nieleminen		Tietoa ei saatavilla; ATE (lask.) >5 000 mg/kg
Alumiinitrihydraatti	Ihon kautta		LD50 Arvio > 5 000 mg/kg
Alumiinitrihydraatti	Nieleminen	Rotta	LD50 > 5 000 mg/kg
Kristobaliitti	Ihon kautta		LD50 Arvio > 5 000 mg/kg
Kristobaliitti	Nieleminen		LD50 Arvio > 5 000 mg/kg
Vinyylipäätteisiä siloksaaneja ja silikoneja	Ihon kautta	Kani	LD50 > 15 440 mg/kg
Vinyylipäätteisiä siloksaaneja ja silikoneja	Nieleminen	Rotta	LD50 > 15 440 mg/kg
Mineraaliöljy	Ihon kautta	Kani	LD50 > 2 000 mg/kg
Mineraaliöljy	Nieleminen	Rotta	LD50 > 5 000 mg/kg
Kvartsi	Ihon kautta		LD50 Arvio > 5 000 mg/kg
Kvartsi	Nieleminen		LD50 Arvio > 5 000 mg/kg
Polydimetyylisiloksaani	Ihon kautta	Kani	LD50 > 2 000 mg/kg
Amorfinen piidioksidi, synteettinen, kiteetön	Ihon kautta	Kani	LD50 > 5 000 mg/kg
Polydimetyylisiloksaani	Nieleminen	Rotta	LD50 > 2 000 mg/kg
Amorfinen piidioksidi, synteettinen, kiteetön	Hengitysteitse (pöly/utu) (4 h)	Rotta	LC50 > 0,691 mg/l
Amorfinen piidioksidi, synteettinen, kiteetön	Nieleminen	Rotta	LD50 > 5 110 mg/kg

ATE=Välittömän myrkyllisyyden estimaatti.

Ihosyövyttävyyksihoärsytys

Aine	Laji	Arvo
Alumiinitrihydraatti	Kani	Ei merkittävää ärsytystä.
Kristobaliitti	Arv.	Ei merkittävää ärsytystä.
Vinyylipäätteisiä siloksaaneja ja silikoneja	Kani	Ei merkittävää ärsytystä.
Mineraaliöljy	Kani	Ei merkittävää ärsytystä.
Kvartsi	Arv.	Ei merkittävää ärsytystä.
Amorfinen piidioksidi, synteettinen, kiteetön	Kani	Ei merkittävää ärsytystä.

3M ESPE EXPRESS 2 PUTTY SOFT BASE**Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys**

Aine	Laji	Arvo
Alumiinitrihydraatti	Kani	Ei merkittävää ärsytystä.
Vinyylipäätteisiä siloksaaneja ja silikoneja	Kani	Lievästi ärsyttävä.
Mineraaliöljy	Kani	Lievästi ärsyttävä.
Amorfinen piidioksidi, synteettinen, kiteetön	Kani	Ei merkittävää ärsytystä.

Ihon herkistyminen

Aine	Laji	Arvo
Alumiinitrihydraatti	Marsu	Ei ole herkistävä.
Mineraaliöljy	Marsu	Ei ole herkistävä.
Amorfinen piidioksidi, synteettinen, kiteetön	Ihminen/ eläin	Ei ole herkistävä.

Hengitysteiden herkistyminen

Kohdassa 3 ilmoitettua aineosaa ei ole mainittu tässä kohdassa, jos tietoa ei ole saatavilla tai tieto on riittämätön luokitusta varten.

Sukusolujen perimää vaurioittavat vaikutukset

Aine	Altistustie	Arvo
Kristobaliitti	In vitro	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.
Kristobaliitti	In vivo	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.
Mineraaliöljy	In vitro	Ei ole mutageeni.
Kvartsi	In vitro	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.
Kvartsi	In vivo	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.
Amorfinen piidioksidi, synteettinen, kiteetön	In vitro	Ei ole mutageeni.

Syöpävaarallisuus

Aine	Altistustie	Laji	Arvo
Alumiinitrihydraatti	Ei määritetty.	Useita eläinlajeja	Ei ole karsinogeeni.
Kristobaliitti	Hengitys	Ihminen /eläin	Syöpää aiheuttava.
Mineraaliöljy	Ihon kautta	Hiiri	Ei ole karsinogeeni.
Mineraaliöljy	Hengitys	Useita eläinlajeja	Ei ole karsinogeeni.
Kvartsi	Hengitys	Ihminen /eläin	Syöpää aiheuttava.
Amorfinen piidioksidi, synteettinen, kiteetön	Ei määritetty.	Hiiri	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.

Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset**Lisääntymiselle ja/tai kehitykselle vaaralliset vaikutukset**

Aine	Altistustie	Arvo	Laji	Tulos	Altistusaika
Alumiinitrihydraatti	Nieleminen	Ei ole lisääntymiselle vaarallinen.	Rotta	NOAEL: 768 mg/kg/day	Elinten kehitysvaihe
Mineraaliöljy	Nieleminen	Ei ole lisääntymiselle vaarallinen (naaras).	Rotta	NOAEL: 4 350 mg/kg/day	13 vko
Mineraaliöljy	Nieleminen	Ei ole lisääntymiselle vaarallinen (uros).	Rotta	NOAEL:	13 vko

3M ESPE EXPRESS 2 PUTTY SOFT BASE

	en			4 350 mg/kg/day	
Mineraaliöljy	Nieleminen	Ei ole lisääntymiselle vaarallinen.	Rotta	NOAEL: 4 350 mg/kg/day	tiineysaika
Amorfinen piidioksidi, synteettinen, kiteetön	Nieleminen	Ei ole lisääntymiselle vaarallinen (naaras).	Rotta	NOAEL: 509 mg/kg/day	1 Sukupolvi
Amorfinen piidioksidi, synteettinen, kiteetön	Nieleminen	Ei ole lisääntymiselle vaarallinen (uros).	Rotta	NOAEL: 497 mg/kg/day	1 Sukupolvi
Amorfinen piidioksidi, synteettinen, kiteetön	Nieleminen	Ei ole lisääntymiselle vaarallinen.	Rotta	NOAEL: 1 350 mg/kg/day	Elinten kehitysvaihe

Kohde-elimet**Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen**

Kohdassa 3 ilmoitettua aineosaa ei ole mainittu tässä kohdassa, jos tietoa ei ole saatavilla tai tieto on riittämätön luokitusta varten.

Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen

Aine	Altistustie	Kohde-elimet	Arvo	Laji	Tulos	Altistus aika
Kristobaliitti	Hengitys	Silikoosi	Vahingoittaa elimiä pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa.	Ihminen	NOAEL: Tietoja ei saatavilla.	Ammatillinen altistuminen
Mineraaliöljy	Nieleminen	Verenkiertojärjestelmä	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.	Rotta	NOAEL: 1 381 mg/kg/day	90 pv
Mineraaliöljy	Nieleminen	Maksa Immuunijärjestelmä	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.	Rotta	NOAEL: 1 336 mg/kg/day	90 pv
Kvartsi	Hengitys	Silikoosi	Vahingoittaa elimiä pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa.	Ihminen	NOAEL: Tietoja ei saatavilla.	Ammatillinen altistuminen
Amorfinen piidioksidi, synteettinen, kiteetön	Hengitys	Hengityselimet Silikoosi	Kaikki tiedot negatiivisia.	Ihminen	NOAEL: Tietoja ei saatavilla.	Ammatillinen altistuminen

Aspiraatiovaara

Aine	Arvo
Mineraaliöljy	Aspiraatiovaara.

Lisätietoja seoksen/aineosien myrkyllisyydestä saatavilla pyynnöstä valmistajalta/toimittajalta.

KOHTA 12. TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

Kohdassa 12 annettu tieto ei ole välttämättä kaikilta osin yhdenmukainen kohdan 2 aineen/seoksen luokituksen ja/tai kohdan 3 aineosien luokitus-tietojen kanssa, mikäli toimivaltainen viranomainen on luokitellut aineosan/aineosia (sitova luokitus). Lisäksi kohdassa 12 ilmoitetut lausekkeet ja tiedot perustuvat UN GHS-luokittelusääntöihin ja/tai 3M:n tekemiin riskinarviointeihin.

12.1 Myrkyllisyys

Testaustietoja seoksesta ei ole saatavilla.

Aineosa	CAS-nro	Eliölaji	Tyyppi	Altistuminen	Testi	Tulos
Alumiinitrihydratti	21645-51-2	Kala	Laboratorio	96 h	LC50	>100 mg/l
Alumiinitrihydratti	21645-51-2	Green algae	Laboratorio	72 h	EC50	>100 mg/l

3M ESPE EXPRESS 2 PUTTY SOFT BASE

Alumiinitrihydr aatti	21645-51-2	Water flea	Laboratorio	48 h	EC50	>100 mg/l
Kristobaliitti	14464-46-1		Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.			
Polydimetyylisi loksaani	68037-59-2		Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.			
Kvartsi	14808-60-7		Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.			
Vinyylipäätteis iä siloksaaneja ja silikoneja	68083-19-2		Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.			
Amorfinen piidioksidi, synteettinen, kiteetön	112945-52-5	Zebra Fish	Analoginen yhdiste	96 h	LC50	5 000 mg/l
Amorfinen piidioksidi, synteettinen, kiteetön	112945-52-5	Water flea	Analoginen yhdiste	48 h	EC50	7 600 mg/l
Amorfinen piidioksidi, synteettinen, kiteetön	112945-52-5	Green algae	Analoginen yhdiste	72 h	EC50	440 mg/l
Mineraaliöljy	8042-47-5		Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.			
Mineraaliöljy	8042-47-5	Bluegill	Kokeellinen	96 h	LL 50%	>100 mg/l
Mineraaliöljy	8042-47-5	Water flea	Kokeellinen	21 pv	NOEC	>100 mg/l

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Aineosa	CAS-nro	Tyyppi	Kesto	Koetyyppi	Tulos	Menetelmä
Vinyylipäätteis iä siloksaaneja ja silikoneja	68083-19-2	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Polydimetyylisi loksaani	68037-59-2	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.

3M ESPE EXPRESS 2 PUTTY SOFT BASE

Amorfinen piidioksidi, synteettinen, kiteetön	112945-52-5	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Mineraaliöljy	8042-47-5	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Alumiinitrihydr aatti	21645-51-2	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Kristobaliitti	14464-46-1	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Kvartsi	14808-60-7	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Mineraaliöljy	8042-47-5	Kokeellinen Hajoavuus	28 pv	CO2-evoluutio	0 p-%	OECD 301B

12.3 Biokertyvyys

Aineosa	CAS-nro	Tyyppi	Kesto	Koetyyppi	Tulos	Menetelmä
Mineraaliöljy	8042-47-5	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Alumiinitrihydr aatti	21645-51-2	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Vinyylipäätteis iä siloksaaneja ja silikoneja	68083-19-2	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Polydimetyylisi loksani	68037-59-2	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Amorfinen piidioksidi, synteettinen, kiteetön	112945-52-5	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.

3M ESPE EXPRESS 2 PUTTY SOFT BASE

		varten.				
Kristobaliitti	14464-46-1	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Kvartsi	14808-60-7	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Yhteys valmistajaan/toimittajaan lisätietoja varten.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Tietoa ei saatavilla.

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Tietoa ei saatavilla.

KOHTA 13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT**13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät**

Hävitä sisältö/pakkaus soveltuvien kunnallisten/kansallisten/kansainvälisten säädösten mukaisesti.

Poltto jätteiden/vaarallisen jätteen käsittelyluvan saaneessa laitoksessa. Polttokelpoisuus selvitettävä ennen hävitystä. Käsittely tarvittaessa vaarallisena jätteenä. Poltto vaarallisen jätteen käsittelyluvan saaneessa laitoksessa. Vaihtoehtoinen hävitystapa: Hyväksytty (teollisuus)kaatopaikka. Kaatopaikkakelpoisuus selvitettävä ennen hävitystä.

Jäteluettelo (86/2015) sisältää soveltuvat jätenimikkeet (EWC-koodit). Jätteet luokitellaan ensisijaisesti jätteen synnyn toimialan mukaisesti. *-merkityt nimikkeet käsiteltävä vaarallisena jätteenä. Varmista oikea jäteluokitus ennen tuotteen/pakkauksen hävitystä. Tarvittaessa yhteys toimivaltaiseen jätehuoltoviranomaiseen. Suomen 3M Oy on Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:n jäsen. Lisätietoja pakkausten hyötykäytöstä ja tuottajayhteisöistä löytyy osoitteesta www.rinkiin.fi.

EY-jätenimike (tuote):

180107 Muut kuin nimikkeessä 18 01 06 mainitut kemikaalit.

KOHTA 14. KULJETUSTIEDOT

VAK/ADR/IMDG/IATA: Ei rajoitettu eri kuljetusmuodoissa.

KOHTA 15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT**15.1. Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö****Syöpävaarallisuus****Aineosa**

Kristobaliitti

CAS-nro

14464-46-1

Luokitus

Luokka 1: Syöpää aiheuttava.

Säädös

Kansainvälinen syöpätutkimuslaitos (IARC)

Kvartsi

14808-60-7

Luokka 1: Syöpää

Kansainvälinen

aiheuttava.

syöväntutkimuslaitos
(IARC)**Aineluettelot**

Yhteys valmistajaan/toimittajaan lisätietoja varten. CEPA.

15.2. Kemikaaliturvallisuusarviointi

Ei sovelleta.

KOHTA 16. MUUT TIEDOT**Luettelo H-lausekkeista**

H304	Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin.
H372	Vahingoittaa elimiä pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa.

Lisäykset, poistot ja muutokset edelliseen versioon:

Kohta 2.2.: CLP-vaaralausekkeet - täydentävät lausekkeet; tieto lisätty.

Kohta 08: HTP-arvot; tieto muutettu.

Kohta 12: Myrkyllisyys vesiliöille (aineosat); tieto muutettu.

Kohta 12: Pysyvyys ja hajoavuus; tieto muutettu.

Kohta 12: Biokertyvyys; tieto muutettu.

Kohta 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot; tieto lisätty.

Käyttöturvallisuustiedotteen tiedot perustuvat kokemukseemme ja ovat oikeita parhaan tietämyksemme mukaan julkaisupäivänään. Emme ole vastuussa mistään taloudellisesta vahingosta tai esine- tai henkilövahingosta, joka saattaa aiheutua sen käyttämisestä (ellei laissa toisin säädetä). Tiedot eivät välttämättä sovellu muuhun kuin käyttöturvallisuustiedotteessa tarkoitettuun tuotteen käyttöön tai tilanteisiin, joissa tuotetta käytetään yhdessä muiden materiaalien kanssa. Näistä syistä on tärkeää, että asiakas selvittää itse testaamalla, soveltuuko tuote aiottuun käyttötarkoitukseen.

Käyttöturvallisuustiedotteet ovat saatavilla osoitteessa www.3M.fi